CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

JĘZYK POLSKI
POZIOM PODSTAWOWY

ROZWIĄZANIA ZADAŃ I SCHEMATY PUNKTOWANIA
(A1)

SIERPIEŃ 2015

Zadanie 1.1. (0–1)

Poprawne rozwiązanie
A – 2
Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 1.2. (0–1)

Poprawne rozwiązanie
1 – N, 2 – T
Schemat punktowania
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 1.3. (0–1)

Przykładowe rozwiązanie
„Fala mody" – okresowy wzrost popularności w modzie językowej; zmienność tendencji (przypływ i odpływ).
Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 1.4. (0–1)

Przykładowe rozwiązania
Słownictwo funkcjonujące w języku może przypominać o wydarzeniach historycznych, które wpłynęły na jego rozwój. LUB *Język kształtował się pod wpływem wydarzeń historycznych.* LUB *Dzięki śledzeniu przemian języka możemy poznać historię naszego narodu.*
Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 1.5. (0–3)

Przykładowe rozwiązanie
Tematem tekstu jest kształtowanie się polszczyzny na przestrzeni wieków pod wpływem zapożyczeń z innych języków. Autorka przedstawia, jak na zmiany zasobu leksykalnego naszego języka wpływały zmiany kulturowe, cywilizacyjne i mody. Podaje przykład łaciny i francuskiego jako języków, w których porozumiewanie się nobilitowało użytkowników. W podsumowaniu podkreśla pozytywne aspekty zapożyczeń, ale wskazuje także niebezpieczeństwa wynikające z mód językowych.
Schemat punktowania
3 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; adekwatny poziom uogólnienia, streszczenie logicznie spójne, właściwa liczba słów.
2 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia LUB logicznej spójności streszczenia.
1 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia ORAZ logicznej spójności streszczenia.
0 pkt – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 1.6. (0–2)

a) Poprawne rozwiązanie
B
Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi
b) Przykładowe rozwiązania
Dzięki znajomości angielskiego Wokulski ostatecznie przekonał się o prawdziwych intencjach Łęckiej. LUB *Wokulski ostatecznie stracił nadzieję na to, że Łęcka odwzajemnia jego uczucia po tym, jak usłyszał jej rozmowę ze Starskim w języku angielskim.*
Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.1. (0–2)

Przykładowe rozwiązania
1. *W znaczeniu dosłownym: jest to suma pieniędzy, którą w wyniku zawartej umowy należy zwrócić innej osobie lub instytucji (dopuszczalne: dług pieniężny)*
2. *W znaczeniu metaforycznym: jest to wdzięczność, którą należy okazać za wyświadczone dobrodziejstwa, mimo iż nie zostało to spisane w żadnej umowie (dopuszczalne: dług wdzięczności, zobowiązanie).*
Schemat punktowania
2 pkt – poprawne wskazanie obu znaczeń
1 pkt – poprawne wskazanie jednego ze znaczeń
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.2. (0–1)

Przykładowe rozwiązanie
Pojęcie przyczyny dotyczy obiektywnych powodów, dla których większość ludzi nie łączy kwestii spłacania długów instytucjom z kwestiami etycznymi, a pojęcie racje – słuszności takiego sposobu myślenia.
Schemat punktowania
1 pkt – odpowiedź uwzględniająca trafne wyjaśnienie sensu obu pojęć
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.3. (0–1)

Poprawne rozwiązanie
Całkiem inne są przeto zasady, które rządzą długami pieniężnymi, i te, co się do długów moralnych odnoszą.
Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.4 (0–1)

Przykładowe rozwiązania
Wyświadczając innym dobrodziejstwa, powinniśmy kierować się chęcią czynienia dobra, a nie oczekiwaniem przejawów wdzięczności. LUB *Naprawdę dobre uczynki są bezinteresowne.*
Schemat punktowania
1 pkt – odpowiedź uwzględniająca trafne wyjaśnienie
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.5. (0–2)

a) Poprawne rozwiązanie
B
Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

b) Przykładowe rozwiązanie
Zasady rządzące długami pieniężnymi są inne od zasad odnoszących się do długów moralnych.
Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.6. (0–2)

Poprawne rozwiązanie
1 – P, 2 – F, 3 – F
Schemat punktowania
2 pkt – za trzy odpowiedzi poprawne
1 pkt – za dwie odpowiedzi poprawne
0 pkt – za mniej niż dwie odpowiedzi poprawne lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.7. (0–2)

Przykładowe rozwiązania
Powołuje się na ogólnie dostępną wiedzę („wiemy wszyscy, że…”).
Powołuje się na powszechne doświadczenie („Na ogół spłacamy długi, bo jaka taka stabilność życiowa wymaga, byśmy nie byli ciągani po sądach”).
Ilustruje swój wywód sytuacjami z codziennego życia („lekarz mnie wyciągnął z choroby”)
Odwołuje się do wyobraźni czytelnika („Wyobraźmy sobie, że…”)
Logicznie komponuje swoją wypowiedź (długi pieniężne – długi wdzięczności – wniosek)
Mocno eksponuje związki logiczne między poszczególnymi zdaniami i dłuższymi częściami wywodu („Są więc…”, „Mówimy także o …”, „inne są przeto…”)
Ujawnia swój brak pewności co do niektórych stwierdzeń („Mamy chyba rację, uważając, że…”, „Wyobrażam sobie…”, „Na razie wydaje się…”)
Schemat punktowania
2 pkt – za poprawne określenie obu sposobów i zilustrowanie ich właściwymi przykładami
1 pkt – za poprawne określenie jednego sposobu i zilustrowanie go właściwym przykładem
0 pkt – za niepoprawne określenie obu sposobów lub zilustrowanie ich niewłaściwymi przykładami lub za brak odpowiedzi

Zadanie 3.

Temat 1 **Jaka może być cena poświęcenia? Rozważ problem i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do podanego fragmentu III części *Dziadów*, całego utworu Adama Mickiewicza i do innego tekstu kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.**

Kryteria oceny rozprawki

A	**Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu**	**B**	**Uzasadnienie stanowiska**	**C**	**Poprawność rzeczowa**	**D**	**Zamysł kompozycyjny**	**E**	**Spójność lokalna**	**F**	**Styl tekstu**	**G**	**Poprawność językowa**	**H**	**Poprawność zapisu**
6	Stanowisko jest **adekwatne do problemu podanego w poleceniu**	18	Uzasadnienie **trafne**, **szerokie i pogłębione**	4	**Brak** błędów rzeczowych	6	Kompozycja **funkcjonalna**	2	**Pełna** spójność wypowiedzi lub **nieznaczne zaburzenia** spójności	4	Styl **stosowny**	6	**Brak** błędów lub **nieliczne** błędy **nierażące**	4	Zapis **w pełni poprawny** lub **nieliczne** błędy **nierażące**
		12	Uzasadnienie **trafne** i **szerokie**												
3	Stanowisko jest **częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu**	8	Uzasadnienie **trafne**, ale **wąskie**	2	**Nie więcej niż jeden** błąd rzeczowy	3	**Zaburzenia** funkcjonalności kompozycji	1	**Znaczne zaburzenia** spójności	2	Styl **częściowo stosowny**	3	**Liczne** błędy **nierażące** lub **nieliczne** błędy **rażące**	2	**Liczne** błędy **nierażące** lub **nieliczne** błędy **rażące**
		4	**Uzasadnienie częściowe**												
0	Stanowisko jest **nieadekwatne** lub **brak** stanowiska	0	**Brak** uzasadnienia stanowiska	0	**Błędy rzeczowe**	0	**Brak** zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź **niespójna**	0	Styl **niestosowny**	0	**Liczne** błędy **rażące**	0	**Liczne** błędy **rażące**

UWAGA
Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.
Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Temat 2. **Zinterpretuj podany utwór. Postaw tezę interpretacyjną i uzasadnij ją. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.**

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego

A	Koncepcja interpretacyjna	B	Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
9	Koncepcja **niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłowne**	15	Uzasadnienie **trafne i pogłębione**	4	**Brak** błędów rzeczowych	6	Kompozycja **funkcjonalna**	2	**Pełna** spójność wypowiedzi lub **nieznaczne zaburzenia** spójności	4	Styl **stosowny**	6	**Brak** błędów lub **nieliczne** błędy **nierażące**	4	Zapis **w pełni poprawny** lub **nieliczne** błędy **nierażące**
6	Koncepcja **niesprzeczna z utworem**, ale **niespójna** i/lub **obejmująca w większości znaczenia dosłowne**	10	Uzasadnienie **trafne**, **ale niepogłębione**	2	**Nie więcej niż jeden** błąd rzeczowy	3	**Zaburzenia** funkcjonalności kompozycji	1	**Znaczne zaburzenia** spójności	2	Styl **częściowo stosowny**	3	**Liczne** błędy **nierażące** lub **nieliczne** błędy **rażące**	2	**Liczne** błędy **nierażące** lub **nieliczne** błędy **rażące**
3	Koncepcja częściowo **sprzeczna z utworem**	5	Uzasadnienie **częściowo trafne**												
0	**Brak koncepcji** lub koncepcja **całkowicie sprzeczna z utworem**	0	**Brak trafnych** argumentów uzasadniających interpretację	0	**Błędy rzeczowe**	0	**Brak** zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź **niespójna**	0	Styl **niestosowny**	0	**Liczne** błędy **rażące**	0	**Liczne** błędy **rażące**

UWAGA
Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
Jeśli w kategorii A praca uzyska 2 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.
Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.